

АКТ
лісопатологічного обстеження
та оцінки санітарного стану насаджень

01 жовтня 2021 року

м. Кролевець

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., головним лісничим ДП «Кролевецьке ЛМГ» Романенком Ю. О., разом з лісовою охороною Грузчанського, Дубовицького, Хрещатинського та Кролевецького лісництв ДП «Кролевецьке ЛМГ», проведено лісопатологічне обстеження насаджень з метою визначення та оцінки санітарного стану.

Загальна площа обстеження **184,3 га**.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Кролевецьке лісництво (30,8 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування						
				загальна	у т. ч. площа, можлива для експл.	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м.	середній діаметр, см.	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
11	18	4,1		4,1	4,1	7Сз1Дз1Бп1Влч	89	0,6	1А	29	32	350
22	2	3,9		3,9	3,9	8Сз1Бп1Акб	82	0,7	1А	28	34	380
57	9	4,3		4,3	4,3	8Сз2Акб	87	0,7	1А	29	32	350
57	10	8,0		8,0	8,0	10Сз	83	0,65	1А	29	32	410

Проведенням лісопатологічного обстеження у вищезазначених насадженнях відмічено розповсюдження верхівкового короїда (термінове донесення від 13.09.2021 р.). Поодинокі та групи дерев також мають ознаки заселення короїдом стенографом. При закладанні палеток та на опалому гіллі відмічено характерні вхідні та льотні отвори, шлюбні камери, личинкові ходи, імаго. Деревя IV – VI категорії стану з ознаками заселення ксилофагами (вусачі, златки). Також відмічено ослаблення та всихання поодиноких та куртин дерев в наслідок ураження інфекційним захворюванням коренева губка, соснова губка, березова губка, рак сірянка, слабого ступеня, про що свідчать плодові тіла, некрози, напливи на стовбурах дерев. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування						
				загальна	у т. ч. площа, можлива для експл.	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м.	середній діаметр, см.	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
12	4	9,7	1	8,8	8,8	7Сзк3Дз	82	0,6	1	26	32	300
22	10	1,7		1,7	1,7	10Сзк	85	0,7	1А	29	32	450

Під час обстеження на даних ділянках встановлено, що насадження всихають від ураження інфекційним захворюванням коренева губка. Ступінь ураження середній. Характер всихання груповий та куртинний. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії фізіологічного стану, відпрацьовані стовбурами шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного

типу. Дерева у міжсередковому просторі (III – IV категорії фізіологічного стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст. Також виявлено ознаки ураження інфекційними захворюваннями соснова губка, несправжній дубовий трутовик, облямований трутовик, рак сірянки (плодові тіла, напливи, некрози та дупла). Відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками з родини короїдів. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Дубовицьке лісництво (19,6 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування						
				загальна	у т.ч. площа, можлива для експл.	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м.	середній діаметр, см.	запас деревостану, куб.м. на 1 га
49	11	4,6		4,6	4,6	10Сзк	83	0,6	1А	29	36	390
49	12	4,0		4,0	4,0	10Сзк	83	0,6	1А	29	36	380
49	13	4,0		4,0	4,0	10Сзк	83	0,6	1А	29	36	380
49	14	3,6		3,6	3,6	10Сзк	83	0,6	1А	29	36	380
49	15	3,4		3,4	3,4	10Сзк	83	0,6	1А	29	36	380

Під час обстеження на даних ділянках встановлено, що насадження всихають від ураження інфекційним захворюванням коренева губка. Ступінь ураження слабкий та середній. Характер всихання груповий та куртинний. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії фізіологічного стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжсередковому просторі (III – IV категорії фізіологічного стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст. Також виявлено ознаки ураження інфекційними захворюваннями соснова губка, облямований трутовик, рак сірянки (плодові тіла, напливи, некрози). Відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками з родини короїдів. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Грузчанське лісництво (15,5 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів ісовпорядкування						
				загальна	у т.ч. площа, можлива для експл.	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м.	середній діаметр, см.	Запас деревостану, куб.м. на 1 га
23	2	9,2		9,2	9,2	10Сз	83	0,7	1А	30	36	500

Проведенням лісопатологічного обстеження даної ділянки відмічено масове розповсюдження верхівкового та шестизубого короїда (термінове донесення від 10.09.2021 р.). При закладанні палетки відмічене характерні льотні отвори, шлюбні камери, личинкові ходи, імаго. Насадження активно всихає. Дерева IV - VI категорії стану з ознаками заселення шкідниками (вусачі, златки). Також відмічено всихання поодиноких та куртин дерев в наслідок ураження інфекційним захворюванням коренева губка та соснова губка, облямований трутовик, рак сірянки слабого ступеня, про що свідчать плодові тіла, напливи, некрози. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування						
				загальна	у т.ч. площа, можлива для експл.	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м.	середній діаметр, см.	Запас деревостану, куб.м. на 1 га
8	6	6,3		6,3	6,3	10Дз	144	0,65	1	29	48	310

Під час лісопатологічного обстеження даного насадження відмічено локальну деградацію, дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних захворювань. Ступінь ураження – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Відмічено характерні ознаки розповсюдження таких захворювань: несправжній дубовий трутовик, печіночниця звичайна, сірчано – жовтий трутовик, трутовик звичайний, лускатий трутовик, облямований трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плоді тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії фізіологічного стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками з родин короїдів, вусачів та златок. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Хрещатинське лісництво (118,4 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування						
				загальна	у т.ч. площа, можлива для експл.	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м.	середній діаметр, см.	Запас деревостану, куб.м. на 1 га
25	12	1,4		1,4	1,4	9Сз1Дз	77	0,8	1А	29	36	510
60	13	1,1		1,1	1,1	8Сз2Бп	84	0,65	1А	29	40	390
78	30	1,2		1,2	1,2	9Сз1Бп	89	0,65	1А	30	40	430
84	14	1,0		1,0	1,0	9Сз1Бп	74	0,6	1А	28	36	370
86	39	0,7		0,7	0,7	10Сз	70	0,65	1А	27	32	390

Проведенням лісопатологічного обстеження на вищезазначеного насадження виявлено масове розповсюдження верхівкового та шести зубого короїда (термінове донесення від 15.10.2021р.). При закладанні палетки та на опалому гіллі відмічено характерні льотні отвори, шлюбні камери, личинкові ходи, імаго. Дереву IV - VI категорії стану з ознаками заселення шкідниками (вусачі, златки). Також відмічено всихання поодиноких та куртин дерев в наслідок ураження інфекційним захворюванням коренева губка, соснова губка, рак сірянки, слабого ступеня, про що свідчать плоді тіла, некрози та напливи на стовбурах дерев. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування						
				загальна	у т.ч. площа, можлива для експл.	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м.	середній діаметр, см.	Запас деревостану, куб.м. на 1 га
8	4	13	1	9,5	9,5	10Сзк	89	0,65	1А	31	44	470

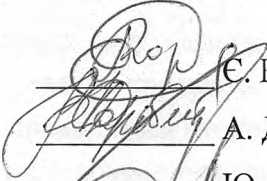
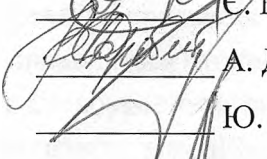

9	21	8,4		8,4	8,4	10Сзк	83	0,65	1А	29	36	430
19	1	28,5		28,5	28,5	10Сзк	74	0,7	1Б	30	36	470
49	18	3,1	2	0,3	0,3	8Сзк2Акб	70	0,75	1А	27	32	350
49	19	0,2		0,2	0,2	7Сзк3Бп	67	0,65	1Б	25	28	310
56	1	14,5		14,5	14,5	8Сзк1Бп1Акб	74	0,7	1А	28	36	360
74	6	10,5		10,5	10,5	8Сзк2Бп	74	0,7	1Б	29	36	380
75	15	12,5		12,5	12,5	10Сзк	83	0,7	1А	29	36	480
84	23	1,4		1,4	1,4	10Сзк	99	0,7	1А	31	36	500
87	11	2,9		2,9	2,9	10Сзк	94	0,65	1А	32	44	490
91	20	4,1		4,1	4,1	9Сзк1Бп	83	0,75	1А	30	36	500
91	25	10,0		10,0	10,0	10Сзк	89	0,65	1А	30	36	450
93	6	5,2		5,2	5,2	9Сзк1Дз	74	0,75	1А	28	36	460
100	2	25,0	1	5,0	5,0	10Сзк	83	0,7	1А	30	40	480

Під час обстеження на даних ділянках встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають від ураження інфекційним захворюванням коренева губка. Ступінь ураження слабкий та середній, характер всихання куртинний. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії фізіологічного стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії фізіологічного стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст. Також виявлено ознаки ураження інфекційними захворюваннями соснова губка, березова губка, облямований трутовик, рак сірянка (плодові тіла, некрози). Відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками з родини короїдів. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено осередки інфекційних захворювань та стовбурових шкідників, що негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, та збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вище перелічених насадженнях інфекційних захворювань та стовбурових шкідників, рекомендовано керуватись «Санітарними правилами в лісах України» в найкоротший термін провести у вищеперелічених насадженнях заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі 184,3 га), з вилученням з деревостанів аварійних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибних захворювань. Адже зменшити наслідки розвитку даних інфекційних захворювань, попередити їх подальше розповсюдження та розмноження шкідників можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Підписи:

Є. В. Воробей

А. Д. Воробей

Ю. О. Романенко